

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	B
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Έδρα Jean Monnet: Η Πολιτική της Διεύθυνσης της Ε.Ε. προς τα Δυτικά Βαλκάνια		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	2	0,9	
2 Ατομικές Εκθέσεις		1,8	
Προφορική Παρουσίαση		0,2	
Τελική Γραπτή Εργασία		2,9	
Σύνολο		5,8	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	KANENA		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΑ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uop.gr/courses/PEDIS207/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Ο στόχος του μαθήματος είναι να εξοικειώσει τους/ις μεταπτυχιακούς φοιτητές/ήτριες με το ρόλο της ΕΕ στα Δυτικά Βαλκάνια μετά το τέλος του Ψυχρού Πολέμου και – ιδιαίτερα – μετά τη λήξη των ενόπλων συγκρούσεων.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η πολιτική της διεύθυνσης θεωρείται ευρέως ως το πιο αποτελεσματικό εργαλείο της εξωτερικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.). Η προοπτική της εισδοχής στην Ε.Ε. ενέπνευσε και καθοδήγησε με επιτυχία τον πολιτικό και οικονομικό μετασχηματισμό των χωρών της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης. Εύλογα, η πολιτική αυτή έχει μεταφερθεί σταδιακά και εφαρμόζεται στα Δυτικά Βαλκάνια από τον Ιούνιο του 1999 προκειμένου να στηριχτούν οι προσπάθειες της διεθνούς κοινότητας για την οικοδόμηση της ειρήνης, τον εκδημοκρατισμό και την οικονομική ανάπτυξη. Ωστόσο, η Κροατία παραμένει ως τις μέρες μας η μοναδική χώρα από την περιοχή που έχει επιτυχώς ολοκληρώσει την ενταξιακή πορεία και έχει εισέλθει στην Ε.Ε. Το μάθημα θα εξετάσει την εφαρμογή της πολιτικής διεύθυνσης της Ε.Ε. προς τα Δυτικά Βαλκάνια και θα αξιολογήσει την πρόοδο που έχει μέχρι στιγμής συντελεστεί. Επιπλέον, θα αναπτύξει έναν προβληματισμό σχετικά με τις διαδοχικές αναθεωρήσεις της πολιτικής αυτής από την Ε.Ε. με στόχο την καλύτερη δυνατή προσαρμογή της στις ιδιαιτερότητες της περιοχής. Πάνω απ' όλα, το μάθημα θα διερευνήσει τα αίτια της αποτυχίας της πολιτικής της διεύθυνσης να προκαλέσει τον

μετασχηματισμό των Δυτικών Βαλκανίων.

Διάθρωση Μαθήματος:

Η πολιτική της διεύρυνσης της ΕΕ στην ιστορική της διάσταση – Δρώντες, διαδικασίες και εργαλεία της διεύρυνσης της ΕΕ – Θεωρητικές προσεγγίσεις και ερμηνείες της λειτουργίας της διεύρυνσης της ΕΕ – Η ένταξη στην ΕΕ της Σερβίας – Το Μακεδονικό ζήτημα και η ένταξη στην ΕΕ της Βόρειας Μακεδονίας – Η ένταξη στην ΕΕ της Βοσνίας και Ερζεγοβίνης – Η ένταξη στην ΕΕ του Κοσόβου – Σεμινάριο 1: Ποιες είναι οι βασικές προκλήσεις στην πορεία ένταξης της Αλβανίας στην ΕΕ;* – Σεμινάριο 2: α) Ποιες ήταν οι βασικές προκλήσεις στην πορεία ένταξης της Κροατίας στην ΕΕ; β) Ποιες είναι οι βασικές προκλήσεις στην πορεία ένταξης του Μαυροβούνιου στην ΕΕ;* – Η Ελλάδα και τα Δυτικά Βαλκάνια – Σεμινάριο 3: Η ΕΕ ενδιαφέρεται για την ενσωμάτωση ή για τη σταθεροποίηση των Δυτικών Βαλκανίων;* – Σεμινάριο 4: Είναι τα Δυτικά Βαλκάνια η "εξαιρεση στον κανόνα" στη διεύρυνση της ΕΕ;*.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο. Το μάθημα συνδυάζει την παρουσίαση διαλέξεων με τη συμμετοχική διδασκαλία. Η διδακτική διαδικασία στηρίζεται στη μαιευτική μέθοδο που προσπαθεί με την ενεργό συμμετοχή των συμμετεχόντων και τη διαλογική συζήτηση να αποσπάσει και να δομήσει ή να αναδομήσει τη γνώση.</p>													
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>Η οργάνωση του μαθήματος (πχ ανακοινώσεις, πρόσθετο ηλεκτρονικό διδακτικό υλικό, επιλογή/υποβολή/βαθμολόγηση εργασιών κλπ) στηρίζεται στην αξιοποίηση του e-class. Στις περισσότερες παραδόσεις γίνεται παρουσίαση με τη χρήση υπολογιστή και projector. Η βαθμολογία καταχωρείται με τη χρήση της εφαρμογής classweb (https://e-secretary.uop.gr/classweb/).</p>													
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i> <i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i> <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i></p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="671 1207 1015 1274">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1015 1207 1358 1274">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="671 1274 1015 1308">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="1015 1274 1358 1308">12 Εβδ. x 2 ώρες = 24 ώρες</td> </tr> <tr> <td data-bbox="671 1308 1015 1408">2 Ατομικές Εκθέσεις</td> <td data-bbox="1015 1308 1358 1408">3 Εβδ. x 5 ώρες x 1,5 = 27 ώρες X 2 εκθέσεις = 45 ώρες</td> </tr> <tr> <td data-bbox="671 1408 1015 1476">Παρουσίαση Εργασίας</td> <td data-bbox="1015 1408 1358 1476">1 ώρα επαφής + 3 ώρες προετοιμασίας= 4 ώρες</td> </tr> <tr> <td data-bbox="671 1476 1015 1543">Τελική Γραπτή Εργασία</td> <td data-bbox="1015 1476 1358 1543">12 Εβδ. x 4 ώρες x 1,5 = 72 ώρες</td> </tr> <tr> <td data-bbox="671 1543 1015 1579">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="1015 1543 1358 1579">145 ώρες</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	12 Εβδ. x 2 ώρες = 24 ώρες	2 Ατομικές Εκθέσεις	3 Εβδ. x 5 ώρες x 1,5 = 27 ώρες X 2 εκθέσεις = 45 ώρες	Παρουσίαση Εργασίας	1 ώρα επαφής + 3 ώρες προετοιμασίας= 4 ώρες	Τελική Γραπτή Εργασία	12 Εβδ. x 4 ώρες x 1,5 = 72 ώρες	Σύνολο Μαθήματος	145 ώρες	
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου													
Διαλέξεις	12 Εβδ. x 2 ώρες = 24 ώρες													
2 Ατομικές Εκθέσεις	3 Εβδ. x 5 ώρες x 1,5 = 27 ώρες X 2 εκθέσεις = 45 ώρες													
Παρουσίαση Εργασίας	1 ώρα επαφής + 3 ώρες προετοιμασίας= 4 ώρες													
Τελική Γραπτή Εργασία	12 Εβδ. x 4 ώρες x 1,5 = 72 ώρες													
Σύνολο Μαθήματος	145 ώρες													
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i> <i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i></p>	<p>Μία γραπτή εργασία/παρουσίαση σε σεμιναριακό μάθημα, έκτασης 800 λέξεων: 20%. Μία περίληψη ενός ξενόγλωσσου επιστημονικού άρθρου, έκτασης 800 λέξεων, το αντικείμενο του οποίου σχετίζεται με θεματική που αναπτύσσεται σε διάλεξη: 10%. Μία τελική γραπτή εργασία έκτασης 3.000 λέξεων (με τη χρήση ενός τουλάχιστον ξενόγλωσσου επιστημονικού άρθρου/βιβλίου): 70%. Η τελική βαθμολογία του/της φοιτητή/τριας προκύπτει από το άθροισμα των τριών επιμέρους βαθμολογιών.</p>													

<p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Ο βαθμός της γραπτής εργασίας/παρουσίασης σε σεμιναριακό μάθημα (που υποβάλλεται ηλεκτρονικά στο e-class και έχει έκταση περίπου 800 λέξεις) πολλαπλασιάζεται επί 0,20 (πχ 8x0,20=1,6).</p> <p>Ο βαθμός της περίληψης ενός ξενόγλωσσου επιστημονικού άρθρου πολλαπλασιάζεται επί 0,10 (πχ 6x0,10=0,6).</p> <p>Ο βαθμός της τελικής γραπτής εργασίας (που υποβάλλονται ηλεκτρονικά στο e-class και έχει έκταση περίπου 3.000 λέξεις) πολλαπλασιάζεται επί 0,70 (πχ 7x0,70=4,9).</p>
---	--

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :
- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Βασικά εγχειρίδια

1. Florian Bieber και Νικόλαος Τζιφάκης, επιμ., *Τα Δυτικά Βαλκάνια στον Κόσμο: Οι διασυνδέσεις και οι σχέσεις τους με μη δυτικές χώρες*, μετ. Μ. Ελευθεριάδου, Αθήνα: Εκδόσεις Πεδίο, 2021.
2. Ιωάννης Αρμακόλας και Θάνος Ντόκος, επιμ., *Από τα Βαλκάνια στη Νοτιοανατολική Ευρώπη: Προκλήσεις και Προοπτικές στον 21ο Αιώνα*, Αθήνα: Εκδόσεις Ι. Σιδέρη, 2010.
3. Νικόλαος Τζιφάκης και Αστέρης Χουλιάρης, επιμ., *Η Διεθνής Αναπτυξιακή Βοήθεια στα Βαλκάνια: Οι Αντιφάσεις της Γενναιοδωρίας*, Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση, 2007.
5. Daniel Serwer, *From War to Peace in the Balkans, the Middle East and Ukraine*. Springer, 2018 (διαθέσιμο μέσω Heal-link).
5. Natasha Wunsch, *EU enlargement and civil society in the Western Balkans: From mobilisation to empowerment*. Springer, 2018 (διαθέσιμο μέσω Heal-link).

Πρόσθετη Βιβλιογραφία

- Βαλντέν, Σωτήρης (2004). *Η Ελλάδα στα Βαλκάνια και τον Κόσμο 1995-2003*. Αθήνα: Θεμέλιο.
- Βερέμης, Θάνος, (επιμ.) (1995). *Βαλκάνια: Από το Διπολισμό σε μια Νέα Εποχή*. Αθήνα: Εκδόσεις Γνώση.
- Βερέμης, Θάνος, (2008). *Βαλκάνια από τον 19^ο ως τον 21^ο αιώνα: Δόμηση και αποδόμηση κρατών*. 6^η έκδοση, Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη.
- Banac, Ivo (1994). *The National Question in Yugoslavia: Origins, History, Politics*. Ithaca: Cornell University Press.
- Belloni, Roberto (2007). *Statebuilding and International Intervention in Bosnia*. London: Routledge.
- Bideleux, Robert and Ian Jeffries, (2007). *The Balkans: A post-Communist History*. London: Routledge.

- Blockmans, Steven (2007). *Tough Love: The European Union's Relations with the Western Balkans*. The Hague: T.M.C. Asser Press.
- Bose, Sumantra (2002). *Bosnia after Dayton: Nationalist Partition and International Intervention*. London: Hurst.
- Burg, Steven L. and Paul S. Shoup, (1999). *The War in Bosnia-Herzegovina: Ethnic Conflict and International Intervention*. Amronk, New York: M.E. Sharpe.
- Γερασίμου, Στέφανος, (επιμ.) (2004). *Η Επανάκαμψη των Βαλκανίων, 1991-2001*. Αθήνα: Εκδόσεις Άγρα.
- Chandler, David (1999). *Bosnia: Faking Democracy after Dayton*. London: Pluto Press.
- Chandler, David (ed.), (2006). *Peace Without Politics? Ten Years of International State-Building in Bosnia*. London: Routledge.
- Cohen, Lenard, J. (1993). *Broken Bonds: The Disintegration of Yugoslavia*. Boulder: Westview Press.
- Crnobrnja, Mihailo (1996). *The Yugoslav Drama*. 2nd Edition, London: I.B. Tauris Publishers.
- Danopoulos, Constantine P. and Kostas G. Messas, (eds), (1997). *Crises in The Balkans: Views From The Participants*. Boulder: Westview Press.
- Dyker, David A. and Ivan Vejvoda, (eds), (1996). *Yugoslavia and After: A Study in Fragmentation, Despair and Rebirth*. London: Longman.
- Friman, H. Richard and Simon Reich (2007). *Human Trafficking, Human Security, and the Balkans*. Pittsburgh PA: University of Pittsburgh Press.
- Friesendorf, Cornelius (2010). *The Military and Law Enforcement in Peace Operations: Lessons from Bosnia-Herzegovina and Kosovo*. Geneva, Geneva Centre for the Democratic Control of Armed Forces, LIT.
- Gallagher, Tom (2001). *Outcast Europe: The Balkans, 1789-1989. From the Ottomans to Milosevic*. London: Routledge.
- Gallagher, Tom (2003). *The Balkans after the Cold War: From Tyranny to Tragedy*. London: Routledge.
- Gallagher, Tom (2005). *The Balkans in the New Millennium: In the shadow of War and Peace*. London: Routledge.
- Glenny, Misha (1993). *The Fall of Yugoslavia*. 2nd Edition, London: Penguin Books.
- Goldstein, Ivo (1999). *Croatia: A History*. London: Hurst & Co. Ltd.
- Gow, James (1997). *Triumph of the Lack of Will: International Diplomacy and the Yugoslav War*. London: Hurst & Company.
- Hudson, Kate (2003). *Breaking the South Slav dream: The rise and fall of Yugoslavia*. London: Pluto Press.
- Innes, Michael A. (ed.), (2006). *Bosnian Security After Dayton: New Perspectives*. London: Routledge.
- Judah, Tim (2000). *Kosovo: War and Revenge*. New Haven: Yale University Press.
- Judah, Tim (2008). *Kosovo: What Everyone Needs to Know*. Oxford: Oxford University Press.
- Kavalski, Emilian (2007). *Extending the European Security Community: Constructing Peace in the Balkans*. London: Tauris Academic Studies.
- Knudsen, Tonny Brems and Carsten Bagge Laustsen, (eds), (2006). *Kosovo between War and Peace: Nationalism, Peacebuilding and International Trusteeship*. London: Routledge.
- Kofos, Evangelos (1964). *Nationalism and Communism in Macedonia*. Thessaloniki: Institute for Balkan Studies.
- Kofos, Evangelos (1987). *The Macedonian Question: The Politics of Mutation*. Thessaloniki: Institute of Balkan Studies.
- Kofos, Evangelos and Vlasias Vlasidis, (eds), (2005). *Athens-Skopje: An Uneasy Symbiosis (1995-2002)*. Athens: Papazisis Publisher.
- Kola, Paulin (2003). *The Search for Greater Albania*. London: Hurst & Co.

- Κεντρωτής, Κυριάκος Δ. (2011). *Περιτειχισμένες Πολιτείες: Ευρωπαϊκή Ένωση και Δυτικά Βαλκάνια*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Επίκεντρο.
- Κοππά, Μαριλένα (1994). *Μια Εύθραυστη Δημοκρατία: Η Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας ανάμεσα στο Παρελθόν και το Μέλλον*. Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.
- Κοππά, Μαριλένα (1997). *Οι Μειονότητες στα Μετα-κομμουνιστικά Βαλκάνια: Πολιτικές του Κέντρου και Μειονοτικές Απαντήσεις*. Αθήνα: Νέα Σύνορα – Λιβάνης.
- Κουρβετάρης, Γεώργιος Α., Βίκτωρ Ν. Ρουδομέτωφ, Κλεομένης Σ. Κουτσούκης και Ανδρέας Γ. Κουρβετάρης, (επιμ.), (2009). *Τα Νέα Βαλκάνια: Η Γεωπολιτική της Διεθνούς Ασφάλειας και η Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση*. Αθήνα: Εκδόσεις Ηρόδοτος.
- Κωφός, Ευάγγελος (1998). *Το Κοσσυφοπέδιο και η Αλβανική Ολοκλήρωση: Το άχθος του χθές – Το άχθος του αύριο*. Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.
- Lampe, John (2001). *Yugoslavia as History: Twice there was a Country*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Lampe, John (2006). *Balkans into Southeastern Europe*. Basingstoke: Palgrave Macmillan.
- Lucarelli, Sonia (2000). *Europe and the Break-up of the Yugoslavia: A Political Failure in Search of a Scholarly Explanation*. The Hague: Kluwer International Law.
- Μαζάουερ, Μαρκ (2004). *Τα Βαλκάνια*. 7^η έκδοση, Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη.
- Ο' Neill, William G. (2002). *Kosovo: An Unfinished Peace*. Boulder, CO: Lynne Rienner.
- Ντόκος, Θάνος και Φίλιππος Πιέρρος, (επιμ.), (2000). *Τα Βαλκάνια μετά τον πόλεμο του Κοσσυφοπεδίου*. Αθήνα: Εκδόσεις Ι. Σιδέρης.
- Perritt, Henry H. (2010). *The Road to Independence for Kosovo: A Chronicle of the Ahtisaari Plan*. Cambridge, Cambridge University Press.
- Pettifer, James και Miranda Vickers, (1997). *Αλβανία: Από την Αναρχία σε μια Βαλκανική Ταυτότητα*. Αθήνα: Εκδόσεις Καστανιώτη.
- Pettifer, James (ed.), (1999). *The New Macedonian Question*. London, St. Martin's Press.
- Pond, Elizabeth (2006). *Endgame in the Balkans: Regime Change, European Style*. Washington, D.C.: Brookings Institution Press.
- Παπασωτηρίου, Χαράλαμπος (1994). *Τα Βαλκάνια Μετά το Τέλος του Ψυχρού Πολέμου*. Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.
- Περράκης, Στέλιος (επιμ.), (2009). *Ματιές στο σύγχρονο τοπίο των Δυτικών Βαλκανίων*. Αθήνα: Εκδόσεις Ι. Σιδέρης.
- Πρεβελάκης, Γεώργιος Στυλιανός Ν. (2009). *Τα Βαλκάνια: Πολιτισμοί και Γεωπολιτική*, Αθήνα: Εκδόσεις Libro.
- Ramet, Sabrina P. (2005). *Thinking about Yugoslavia: Scholarly Debates about the Yugoslav Breakup and the Wars in Bosnia and Kosovo*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Seroka, Jim and Vukasin Pavlovic, (eds), (1992). *The Tragedy of Yugoslavia: The Failure of Democratic Transformation*. Armonk: M.E. Sharpe.
- Stavrianos, Leften Stavros (2000). *The Balkans since 1453*. London: Hurst & Company.
- Σιούσιουρας, Πέτρος (επιμ.), (2009). *Ευρωπαϊκή Ένωση Βαλκάνια: Από τη Γεωπολιτική της Μετάβασης στην Προοπτική της Ένταξης*. Αθήνα: Εκδόσεις Ηρόδοτος.
- Tanner, Marcus (1997). *Croatia: A Nation Forged in War*. New Haven CT, Yale University Press.
- Thomas, Robert (1999). *Serbia under Milošević: Politics in the 1990s*. London: Hurst.
- Todorova, Maria (2005). *Βαλκάνια: Η Δυτική Φαντασίωση*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Επίκεντρο.
- Tziampiris, Aristotle (2000). *Greece, European Political Cooperation and the Macedonian Question*. Aldershot: Ashgate.
- Tziampiris, Aristotle (2006). *Kosovo's Endgame: Sovereignty and Stability in the Western Balkans*. Athens: Defense Analyses Institute (IAA).

- Tzifakis, Nikolaos (2003). *The Question of Security in Southeastern Europe: A Systemic Approach*. Athens: I. Sideris Publishers.
- Veremis, Thanos (1995). *Greece's Balkan Entanglement*, Athens: Hellenic Foundation for European and Foreign Policy.
- Vickers, Miranda (1998). *Between Serb and Albanian: A History of Kosovo*. New York: Columbia University Press.
- Woodward, Susan L. (1995). *Balkan Tragedy: Chaos and Dissolution After the Cold War*. Washington, D.C.: The Brookings Institution.

Πρόσθετη Βιβλιογραφία ανά Θεματική Ενότητα:

Εβδομάδα 1

Η πολιτική της διεύρυνσης της ΕΕ στην ιστορική της διάσταση

Βασική βιβλιογραφία

- Νικόλαος Τζιφάκης, (2019). “Η πολιτική της διεύρυνσης διαχρονικά: Μια αποτίμηση”, στο Σ. Μπλαβούκος, Δ. Μπουραντώνης και Π. Τσάκωνας (επιμ.), *Οι Εξωτερικές Σχέσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, Αθήνα: Εκδόσεις Ι. Σιδέρης, σελ. 233-255.
- Μπούρης, Δημήτρης και Νικόλαος Τζιφάκης, (2016). Η προοπτική της Διεύρυνσης της ΕΕ και η Ευρωπαϊκή Πολιτική Γειτονίας. Στο Ναπολέον Μαραβέγιας, (επιμ.) *Ευρωπαϊκή Ένωση: Δημιουργία, Εξέλιξη, Πολιτικές*, Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική, σελ. 297-313.
- Laurent, P. (1994). Widening Europe: The Dilemmas of Community Success. *The Annals of the American Academy of Political and Social Science*, 531(1), 124-140.
- Ludlow, N. P. (2005). A Welcome Change: The European Commission and the Challenge of Enlargement, 1958-1973. *Journal of European Integration History*, 11(2).
- Hasenpflug, H. (1977). Consolidation vs. Enlargement – the issue for the European community. *Intereconomics*, 12(3-4), 59-64.

Πρόσθετη βιβλιογραφία

- Tzifakis, Nikolaos (2007). EU's Region-Building and Boundary-Drawing Policies: The European Approach to the Southern Mediterranean and the Western Balkans. *Journal of Southern Europe and the Balkans*, 9(1), pp. 47-64.
- Wallace, W. (1976). Wider but Weaker: The Continued Enlargement of the EEC. *The World Today*, 32(3), 104-111.
- Kohler, B. (1979). Germany and the Further Enlargement of the European Community. *The World Economy*, 2(2), 199-211.
- Davis, R. (1998). Why Did the General Do It? De Gaulle, Polaris and the French Veto of Britain's Application to Join the Common Market, *European History Quarterly*, 28(3), 373-397.
- Parr, H. (2006). Saving the Community: The French response to Britain's second EEC application in 1967. *Cold War History*, 6(4), 425-454.

Εβδομάδα 2

Δρώντες, διαδικασίες και εργαλεία της διεύρυνσης της ΕΕ

Βασική βιβλιογραφία

- Νικόλαος Τζιφάκης, (2019). “Η πολιτική της διεύρυνσης διαχρονικά: Μια αποτίμηση”, στο Σ. Μπλαβούκος, Δ. Μπουραντώνης και Π. Τσάκωνας (επιμ.), *Οι Εξωτερικές Σχέσεις*

της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Αθήνα: Εκδόσεις Ι. Σιδέρης, σελ. 233-255.

Μπούρης, Δημήτρης και Νικόλαος Τζιφάκης, (2016). Η προοπτική της Διεύρυνσης της ΕΕ και η Ευρωπαϊκή Πολιτική Γειτονίας. Στο Ναπολέων Μαραβέγιας, (επιμ.) *Ευρωπαϊκή Ένωση: Δημιουργία, Εξέλιξη, Πολιτικές*, Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική, σελ. 297-313.

Petrovic, M. και Tzifakis, N. (2021). A geopolitical turn to EU enlargement, or another postponement? An introduction. *Journal of Contemporary European Studies*, 29(2), 157-168.

Pippan, Christian (2004). The Rocky Road to Europe: The EUs Stabilisation and Association Process for the Western Balkans and the Principle of Conditionality. *European Foreign Affairs Review*, 9(2), pp. 219-245.

Fakiolas, Efstathios T. and Nikolaos Tzifakis, (2008). Transformation or Accession? Reflecting on the EU's Strategy Towards the Western Balkans. *European Foreign Affairs Review*, 13(3), pp. 377-398 [διαθέσιμο στο e-class].

Πρόσθετη βιβλιογραφία

Pejović, A. A. (2018). "The New Approach of the European Union in Accession Negotiations – the Focus on Chapters 23 Judiciary and Fundamental Rights and 24 – Justice, Freedom and Security." In: *United We Stand Strong*, Fifth International Conference, Sofia University "St. Kliment Ohridski", 31 May, 71-85.

Türkes, Mustafa and Göksu Gökgöz, (2006). The European Union's Strategy towards the Western Balkans: Exclusion or Integration?, *East European Politics & Societies*, 20(4), pp. 659-690.

Renner, Stephan and Florian Trauner (2009). Creeping EU Membership in South-east Europe: The Dynamics of EU Rule Transfer to the Western Balkans. *Journal of European Integration*, 31(4), pp. 449-465.

Anastasakis, Othon (2008). The EU's political conditionality in the Western Balkans: towards a more pragmatic approach. *Southeast European and Black Sea Studies*, 8(4), pp. 365-377.

Bechev, Dimitar (2006). Carrots, sticks and norms: the EU and regional cooperation in Southeast Europe. *Journal of Southern Europe and the Balkans*, 8(1), pp. 27-43.

Εβδομάδα 3

Θεωρητικές προσεγγίσεις και ερμηνείες της λειτουργίας της διεύρυνσης της ΕΕ

Βασική βιβλιογραφία

Νικόλαος Τζιφάκης, (2019). "Η πολιτική της διεύρυνσης διαχρονικά: Μια αποτίμηση", στο Σ. Μπλαβούκος, Δ. Μπουραντώνης και Π. Τσάκωνας (επιμ.), *Οι Εξωτερικές Σχέσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, Αθήνα: Εκδόσεις Ι. Σιδέρης, σελ. 233-255.

Μπούρης, Δημήτρης και Νικόλαος Τζιφάκης, (2016). Η προοπτική της Διεύρυνσης της ΕΕ και η Ευρωπαϊκή Πολιτική Γειτονίας. Στο Ναπολέων Μαραβέγιας, (επιμ.) *Ευρωπαϊκή Ένωση: Δημιουργία, Εξέλιξη, Πολιτικές*, Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική, σελ. 297-313.

Börzel, T. A., Dimitrova, A., & Schimmelfennig, F. (2017). European Union enlargement and integration capacity: concepts, findings, and policy implications. *Journal of European Public Policy*, 24(2), 157-176.

Epstein, R.A. (2008). The social context in conditionality: internationalizing finance in postcommunist Europe. *Journal of European Public Policy*, 15(6), 880-898.

Moravcsik, A., & Vachudova, M. A. (2003). National interests, state power, and EU enlargement. *East European Politics and Societies*, 17(1), 42-57.

- Noutcheva, G., Tocci, N., Coppieters, B., & Kovziridze, T. (2004). Europeanization and secessionist conflicts: concepts and theories. *JEMIE*, 1.
- Hughes, J., Sasse, G., & Gordon, C. (2004). Conditionality and compliance in the EU's Eastward Enlargement: Regional policy and the reform of sub-national government. *JCMS: Journal of Common Market Studies*, 42(3), 523-551.
- Noutcheva, Gergana (2009). Fake, partial and imposed compliance: the limits of the EU's normative power in the Western Balkans. *Journal of European Public Policy*, 16(7), pp. 1065-1084.
- Sedelmeier, U. (2008). After conditionality: post-accession compliance with EU law in East Central Europe. *Journal of European public policy*, 15(6), 806-825.
- Schimmelfennig, F., & Sedelmeier, U. (2020). The Europeanization of Eastern Europe: the external incentives model revisited. *Journal of European Public Policy*, 27(6), 814-833.

Πρόσθετη βιβλιογραφία

- Vachudova, M. A. (2014). EU leverage and national interests in the Balkans: The puzzles of enlargement ten years on. *Journal of Common Market Studies*, Vol. 52, No. 1, 122-138.
- Schimmelfennig, F. (2008). EU political accession conditionality after the 2004 enlargement: consistency and effectiveness. *Journal of European public policy*, 15(6), 918-937.
- Schimmelfennig, F., Engert, S., & Knobel, H. (2003). Costs, commitment and compliance: The impact of EU democratic conditionality on Latvia, Slovakia and Turkey. *JCMS: Journal of Common Market Studies*, 41(3), 495-518.
- Schimmelfennig, F., & Sedelmeier, U. (2002). Theorizing EU enlargement: research focus, hypotheses, and the state of research. *Journal of European public policy*, 9(4), 500-528.
- Freyburg, Tina and Solveig Richter (2010). National identity matters: the limited impact of EU political conditionality in the Western Balkans. *Journal of European Public Policy*, 17(2), pp. 263-281.
- Chandler, David (2010). The EU and Southeastern Europe: the rise of post-liberal governance. *Third World Quarterly*, 31(1), pp. 69-85.
- Grabbe, H. (2001). How does Europeanization affect CEE governance? Conditionality, diffusion and diversity. *Journal of European Public Policy*, 8(6), 1013-1031.
- Grabbe, H. (2002). European Union conditionality and the *acquis communautaire*. *International Political Science Review*, 23(3), 249-268.
- Türkes, Mustafa and Göksu Gökgöz, (2006). The European Union's Strategy towards the Western Balkans: Exclusion or Integration?, *East European Politics & Societies*, 20(4), pp. 659-690.
- Haughton, T. (2007). When does the EU make a difference? Conditionality and the accession process in Central and Eastern Europe. *Political studies review*, 5(2), 233-246.
- Renner, Stephan and Florian Trauner (2009). Creeping EU Membership in South-east Europe: The Dynamics of EU Rule Transfer to the Western Balkans. *Journal of European Integration*, 31(4), pp. 449-465.
- Arvanitopoulos, Constantine and Nikolaos Tzifakis, (2009). Enlargement Governance and the Union's Integration Capacity. In Constantine Arvanitopoulos, (ed.), *Turkey's Accession to the European Union: An Unusual Candidacy*. Heidelberg: Springer, pp. 9-19.

Εβδομάδα 4

Η ένταξη στην ΕΕ της Σερβίας

Βασική βιβλιογραφία

- Economides, S., & Ker-Lindsay, J. (2015). 'Pre-Accession Europeanization': The Case of Serbia and Kosovo. *JCMS: Journal of Common Market Studies*, 53(5), 1027-1044.
- Cavoski, A. (2015). Idealism or Realism in the Process of EU Enlargement: The Case of Serbia. *East European Quarterly*, 43(4), 265-289.
- Bieber, F. (2015). The Serbia-Kosovo Agreements: An EU Success Story?. *Review of Central and East European Law*, 40(3-4), 285-319.
- Huszka, B. (2018). Human rights on the losing end of EU enlargement: The case of Serbia. *JCMS: Journal of Common Market Studies*, 56(2), 352-367.
- Ejdus, F. (2014). Serbia's Military Neutrality: Origins, effects and challenges. *Croatian International Relations Review*, 20(71), 43-69.
- Obradović-Wochnik, Jelena and Alexander Wochnik (2012). Europeanising the 'Kosovo Question': Serbia's Policies in the Context of EU Integration. *West European Politics*, 35(5), pp. 1158-1181.
- Stahl, B. (2013). Another "strategic accession"? The EU and Serbia (2000–2010). *Nationalities Papers*, 41(3), 447-468.
- Kmezic, M. (2018). Captured media: Limitations and structural hindrances to media freedom in Serbia. *Review of Central and East European Law*, 43(4), 457-482.

Πρόσθετη βιβλιογραφία

- Καιρίδης, Δημήτρης (2010). Σερβία – Η ανεκπλήρωτη υπόσχεση; Η δημοκρατική αλλαγή και η κληρονομιά του Μιλόσεβιτς. Στο Ιωάννης Αρμακόλας και Θάνος Ντόκος, (επιμ.), *Από τα Βαλκάνια στη Νοτιοανατολική Ευρώπη: Προκλήσεις και Προοπτικές στον 21^ο Αιώνα*, Αθήνα: Εκδόσεις Ι. Σιδέρη, σελ. 131-142.
- Fagan, A., & Wunsch, N. (2019). Fostering institutionalisation? The impact of the EU accession process on state–civil society relations in Serbia. *Acta politica*, 54(4), 607-624.
- Lazić, Mladen and Vladimir Vuletić, (2009). The Nation State and the EU in the Perceptions of Political and Economic Elites: The Case of Serbia in Comparative Perspective. *Europe-Asia Studies*, 61(6), pp. 987-1001.
- Lechelera, Sophie and Claes H. De Vreese, (2010). Framing Serbia: the effects of news framing on public support for EU enlargement. *European Political Science Review*, 2(1), pp 73-93.
- Günay, C., & Dzihic, V. (2016). Decoding the authoritarian code: Exercising 'legitimate' power politics through the ruling parties in Turkey, Macedonia and Serbia. *Southeast European and Black Sea Studies*, 16(4), 529-549.

Εβδομάδα 5

Το Μακεδονικό ζήτημα και η ένταξη στην ΕΕ της Βόρειας Μακεδονίας

Βασική βιβλιογραφία

- Μέρτζος, Ν. Ι. (2019). *Οδός Πρεσπών*. Θεσσαλονίκη Εκδόσεις Μιλήτος.
- Συρίγος, Α. & Χατζηβασιλείου, Ε. (2019). *Η Συμφωνία των Πρεσπών και το Μακεδονικό*, Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη.
- Κοππά, Μαριλένα (2010). ΠΓΔ Μακεδονίας. Οι δυσκολίες δεν τελείωσαν ακόμη. Στο Ιωάννης Αρμακόλας και Θάνος Ντόκος, (επιμ.), *Από τα Βαλκάνια στη*

Νοτιοανατολική Ευρώπη: Προκλήσεις και Προοπτικές στον 21^ο Αιώνα, Αθήνα: Εκδόσεις Ι. Σιδέρη, σελ. 113-130.

- Tziampiris, Aristotle (2012). The Macedonian Name Dispute and European Union Accession. *Southeast European and Black Sea Studies*, 12(1), pp. 153-171.
- Piacentini, A. M. (2019). State Ownership and “State-Sharing”: The Role of Collective Identities and the Sociopolitical Cleavage between Ethnic Macedonians and Ethnic Albanians in the Republic of North Macedonia. *Nationalities Papers*, 47(3), 461-476.
- Chrysosgelos, A., & Stavrevska, E. B. (2019). The Prespa Agreement between Greece and North Macedonia and the Discordancies of EU Foreign Policy. *European Foreign Affairs Review*, 24(4), 427-446.
- Kacarska, S. (2012). Minority Policies and EU Conditionality-The Case of the Republic of Macedonia. *JEMIE*, 11, 60.
- Risteska, M. (2013). The role of the EU in promoting good governance in Macedonia: towards efficiency and effectiveness or deliberative democracy?. *Nationalities Papers*, 41(3), 431-446.

Πρόσθετη βιβλιογραφία

- Tzifakis, Nikolaos (2019). “What the ratification of the Prespa Agreement means for Greek politics”, *LSE EUROPP*, 30 January, <https://blogs.lse.ac.uk/europpblog/2019/01/30/what-the-ratification-of-the-prespa-agreement-means-for-greek-politics/>.
- Nikolaos Tzifakis, (2019). “Accord de Prespa: un modèle de règlement des conflits?”, *France Forum*, No. 72, Avril, pp. 46-48.
- Τυροπώλη, Μαρία (2007). Η Αναπτυξιακή Βοήθεια της ΕΕ στην Κροατία, την ΠΓΔΜ και τη Σερβία-Μαυροβούνιο. Στο Νικόλαος Τζιφάκης και Αστέρης Χουλιάρης, (επιμ.), *Η Διεθνής Αναπτυξιακή Βοήθεια στα Βαλκάνια: Οι Αντιφάσεις της Γενναιοδωρίας*, Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση, σελ. 43-88.
- Glüpker, G. (2013). Effectiveness of EU conditionality in the Western Balkans: minority rights and the fight against corruption in Croatia and Macedonia. *Journal of Contemporary European Research*, 9(2).
- Geddes, A., & Taylor, A. (2016). Those Who Knock on Europe’s Door Must Repent? Bilateral Border Disputes and EU Enlargement. *Political Studies*, 64(4), 930-947.
- Kofos, Evangelos and Vlasis Vlasidis, (eds), (2005). *Athens-Skopje: An Uneasy Symbiosis (1995-2002)*. Athens: Papazisis Publisher [διαθέσιμο στο <http://www.isn.ethz.ch/isn/Digital-Library/Publications/Detail/?id=13754>].
- Daskalovski, Z. (2013). Census taking and inter-ethnic relations in Macedonia. *Southeast European and Black Sea Studies*, 13(3), 365-379.
- Koinova, Maria (2011). Challenging Assumptions of the Enlargement Literature: The Impact of the EU on Human and Minority Rights in Macedonia. *Europe-Asia Studies*, 63(5), pp. 807-832.
- Tziampiris, Aristotle (2011). Greece and the Macedonian Question: An Assessment of Recent Claims and Criticisms. *Southeast European and Black Sea Studies*, 11(1), pp. 69-83.
- Lefebvre, Stephane (1994). The Former Yugoslav Republic of Macedonia (FYROM): Where to?, *European Security*, 3(4), pp. 711-733.

Εβδομάδα 6

Η ένταξη στην ΕΕ της Βοσνίας και Ερζεγοβίνης

Βασική βιβλιογραφία

- Tzifakis, Nikolaos (2012). Bosnia's slow Europeanisation. *Perspectives on European Politics and Society*, 13,(2), pp. 131-148.
- Juncos, A. E. (2012). Member state-building versus peacebuilding: the contradictions of EU state-building in Bosnia and Herzegovina. *East European Politics*, 28(1), 58-75.
- Koeth, W. (2012). Bosnia, Kosovo and the EU: Is Accession Possible without Full Sovereignty?. *EIPAScope*, 2012(1), 31-36.
- Juncos, A. E. (2018). EU security sector reform in Bosnia and Herzegovina: Reform or resist?. *Contemporary Security Policy*, 39(1), 95-118.
- Richter, S. (2018). Missing the muscles? Mediation by conditionality in Bosnia and Herzegovina. *International Negotiation*, 23(2), 258-277.
- Aybet, Gülnur and Florian Bieber (2011). From Dayton to Brussels: The Impact of EU and NATO Conditionality on State Building in Bosnia & Hercegovina. *Europe-Asia Studies*, 63(10), pp. 1911-1937.

Πρόσθετη βιβλιογραφία

- Kappler, S. (2012). Divergent transformation and centrifugal peacebuilding: The EU in Bosnia and Herzegovina. *International Peacekeeping*, 19(5), 612-627.
- Tolksdorf, D. (2014). Incoherent Peacebuilding: The European Union's Support for the Police Sector in Bosnia and Herzegovina, 2002–8. *International peacekeeping*, 21(1), 56-73.
- Subotic, Jelena (2011). Europe is a State of Mind: Identity and Europeanization in the Balkans. *International Studies Quarterly*, 55(2), pp. 309-330.
- Sebastian, Sofia (2009). The Role of the EU in the Reform of Dayton in Bosnia-Herzegovina. *Ethnopolitics*, 8(3-4), pp. 341-354.
- Arvanitopoulos, Constantine and Nikolaos Tzifakis, (2008). Implementing Reforms in Bosnia and Herzegovina: The Challenge of the Constitutional Process. *European View*, 7(1), pp. 15-22.
- Tzifakis, Nikolaos (2007). The Bosnian Peace Process: The Power-Sharing Approach Revisited. *Perspectives: Review of International Affairs*, 28, pp. 85-102.

Εβδομάδα 7

Η ένταξη στην ΕΕ του Κοσόβου

Βασική βιβλιογραφία

- Tzifakis, Nikolaos (2022). "Hostile Division and Territorial Jurisdiction: Kosovo's Independence", in Kevin W. Gray, (ed.), *Global Encyclopedia of Territorial Rights*, Cham: Springer, 1-14 https://doi.org/10.1007/978-3-319-68846-6_271-1.
- Economides, S., & Ker-Lindsay, J. (2015). 'Pre-Accession Europeanization': The Case of Serbia and Kosovo. *JCMS: Journal of Common Market Studies*, 53(5), 1027-1044.
- Bieber, F. (2015). The Serbia-Kosovo Agreements: An EU Success Story?. *Review of Central and East European Law*, 40(3-4), 285-319.
- Koeth, W. (2012). Bosnia, Kosovo and the EU: Is Accession Possible without Full Sovereignty?. *EIPAScope*, 2012(1), 31-36.
- Mutluer, D., & Tsarouhas, D. (2018). EU foreign policy and 'perceived coherence': the case of Kosovo. *Southeast European and Black Sea Studies*, 18(3), 419-438.

Πρόσθετη βιβλιογραφία

- Papadimitriou, Dimitris, Petar Petrov, and Labinot Greicevci, (2007). To Build a State: Europeanization, EU Actorness and state building in Kosovo. *European Foreign Affairs Review*, 12(2), pp. 219-238 [διαθέσιμο στο e-class].
- Ker-Lindsay, James and Spyros Economides, (2012). Standards before status before accession: Kosovo's European perspective. *Journal of Balkan and Near Eastern studies*, 14(1), pp. 77-92.
- Economides, Spyros and James Ker-Lindsay, (2010). Forging EU foreign policy unity from diversity: the 'unique case' of the Kosovo Status Talks'. *European foreign affairs review*, 15(4), pp. 495-510.
- Economides, Spyros, James Ker-Lindsay, and Dimitris Papadimitriou (2010). Kosovo: Four Futures. *Survival*, 52(5), pp. 99-116.
- Tziampiris, Aristotle (2005). Kosovo's Future Sovereignty: A Role for the European Union. *Southeast European and Black Sea Studies*, 5(2), pp. 275-289.
- Τζιφάκης, Νικόλαος και Ευστάθιος Τ. Φακιολάς, (2006). Κυριαρχία, Ανθρώπινη Ασφάλεια και Ανθρώπινη Ανάπτυξη: Μια Εναλλακτική Προβληματική για τη Διευθέτηση του Τελικού Καθεστώτος του Κοσόβου. *Αγορά Χωρίς Σύνορα*, 12(1), σελ. 3-25.

Εβδομάδα 8

Σεμινάριο 1: Ποιες είναι οι βασικές προκλήσεις στην πορεία ένταξης της Αλβανίας στην ΕΕ;*

Βασική βιβλιογραφία

- Κοντονής, Χαράλαμπος (2010). Η Αλβανία από την κρίση στην ανάπτυξη (1999-2008): Πτυχές της εσωτερικής πολιτικής και ευρω-ατλαντικής πορείας της. Στο Ιωάννης Αρμακόλας και Θάνος Ντόκος, (επιμ.), *Από τα Βαλκάνια στη Νοτιοανατολική Ευρώπη: Προκλήσεις και Προοπτικές στον 21^ο Αιώνα*, Αθήνα: Εκδόσεις Ι. Σιδέρη, σελ. 67-112.
- Cela, A. et al. (2018). *Albania and Greece: Understanding and explaining*, Tirana: Friedrich-Ebert-Stiftung, <https://library.fes.de/pdf-files/bueros/albanien/14698.pdf>.
- Elbasani, A., & Šabić, S. Š. (2018). Rule of law, corruption and democratic accountability in the course of EU enlargement. *Journal of European Public Policy*, 25(9), 1317-1335.
- Kera, G., & Hysa, A. (2020). Influencing votes, winning elections: clientelist practices and private funding of electoral campaigns in Albania. *Southeast European and Black Sea Studies*, 20(1), 123-139.
- Barbullushi, O. (2016). The Limits and Ambiguities of the Albanian "National Question" in Post-communism: Political Parties, Albanian Nationalism, and External Actors. *East European Politics and Societies*, 30(3), 551-570.
- Peshkopia, R., Konjufca, D., Salihu, E., & Lika, J. (2018). EU membership conditionality in promoting acceptance of peremptory human rights norms: a case study in Albania considering public opinion. *The International Journal of Human Rights*, 22(10), 1355-1376.
- Pajo, M. (2016). Consequences of the Totalitarian past on the Albanian Post-Communist Society. *European Journal of Multidisciplinary Studies*, 1(6), 181-185.
- Bajrovic, I. C., & Satter, J. R. (2014). Albania: from bunkers to ballots. *Journal of Democracy*, 25(1), 142-153.

Πρόσθετη βιβλιογραφία

- Gurashi, R. (2017). The Mutation of Albanian Society During the Economic Transition from

Communism to Liberalism. *Rivista Trimestrale di Scienza dell'Amministrazione*, 2, 1-12.

Panagiotou, R. (2011). Albania and the EU: from isolation to integration. *Journal of Balkan and Near Eastern Studies*, 13(3), 357-374.

Ryan, Barry J. (2009). The EU's Emergent Security-First Agenda: Securing Albania and Montenegro. *Security Dialogue*, 40(3), pp. 311-331.

Hoffmann, Judith Irene (2005). Integrating Albania: The Role of the European Union in the Democratization Process. *Albania Journal of Politics*, 1(1), pp. 55-74.

Johnson, Ailish M. (2001). Albania's relations with the EU: On the road to Europe?, *Journal of Southern Europe and the Balkans*, 3(2), pp. 171-192.

Εβδομάδα 9

Σεμινάριο 2: α) Ποιες ήταν οι βασικές προκλήσεις στην πορεία ένταξης της Κροατίας στην ΕΕ; β) Ποιες είναι οι βασικές προκλήσεις στην πορεία ένταξης του Μαυροβούνιου στην ΕΕ;*

Βασική βιβλιογραφία

Τυροπώλη, Μαρία (2007). Η Αναπτυξιακή Βοήθεια της ΕΕ στην Κροατία, την ΠΓΔΜ και τη Σερβία-Μαυροβούνιο. Στο Νικόλαος Τζιφάκης και Αστέρης Χουλιάρης, (επιμ.), *Η Διεθνής Αναπτυξιακή Βοήθεια στα Βαλκάνια: Οι Αντιφάσεις της Γενναιοδωρίας*, Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση, σελ. 43-88.

Dudley, D. (2017). The Price of European Integration: Montenegro's NATO Membership on the Path of EU Accession. *Mediterranean Quarterly*, 28(4), 14-31.

Džankić, J., & Keil, S. (2017). State-sponsored populism and the rise of populist governance: the case of Montenegro. *Journal of Balkan and Near Eastern Studies*, 19(4), 403-418.

Hajdinjak, S. (2015). Rocky Road to Europe: Disciplining Croatia and Montenegro through the Accession Process. *Politička Misao*, 52(4-5), 43-73.

Glüpker, G. (2013). Effectiveness of EU conditionality in the Western Balkans: minority rights and the fight against corruption in Croatia and Macedonia. *Journal of Contemporary European Research*, 9(2).

Elbasani, A., & Šabić, S. Š. (2018). Rule of law, corruption and democratic accountability in the course of EU enlargement. *Journal of European Public Policy*, 25(9), 1317-1335.

Komar, O., & Živković, S. (2016). Montenegro: A democracy without alternations. *East European Politics and Societies*, 30(4), 785-804.

Vukicevic, B. (2017). Foreign relations of post-independence Montenegro: A change of direction. *Lithuanian Foreign Policy Review*, 36(1), 107-135.

Vuković, I. (2010). The post-communist political transition of Montenegro: Democratization prior to Europeanization. *Contemporary European Studies*, 2, 59-77.

Πρόσθετη βιβλιογραφία

Fink-Hafner, Danica (2008). Europeanization and party system mechanics: comparing Croatia, Serbia and Montenegro. *Journal of Southern Europe and the Balkans*, 10(2), pp. 167-181.

Massari, Maurizio (2005). Do All Roads Lead to Brussels? Analysis of the Different Trajectories of Croatia, Serbia-Montenegro and Bosnia-Herzegovina. *Cambridge Review of International Affairs*, 18(2), pp. 259-273.

Petsinis, V. (2016). Ethnic relations, the EU, and geopolitical implications: The cases of Estonia and Croatia. *Ethnopolitics*, 15(2), 230-244.

Ryan, Barry J. (2009). The EU's Emergent Security-First Agenda: Securing Albania and

- Montenegro. *Security Dialogue*, 40(3), pp. 311-331.
- Jović, Dejan (2006). Croatia and the European Union: a long delayed journey. *Journal of Southern Europe and the Balkans*, 8(1), pp. 85-103.
- Keane, Rory (2004). The Solana process in Serbia and Montenegro: coherence in EU foreign policy. *International Peacekeeping*, 11(3), pp. 491-507.

Εβδομάδα 10

Η Ελλάδα και τα Δυτικά Βαλκάνια

Βασική βιβλιογραφία

- Τζιφάκης, Ν. (2021). "Η διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς τα Δυτικά Βαλκάνια και η Ελλάδα: Από τη θέση του οδηγού σε παρατηρητή της διαδικασίας", στο Αργύρης Πασσάς, Κωνσταντίνος Αρβανιτόπουλος και Μαριλένα Κοππά, (επιμ.) *Ελλάδα-Ευρωπαϊκή Ένωση: Μια σχέση μέσα από "σαράντα κύματα". 1981-2021*, Αθήνα: Εκδόσεις Πεδίο, 436-450.
- Παναγιώτου, Ρ. και Τζιφάκης, (2020). Ο μεταβαλλόμενος ρόλος της Ελλάδας στα Δυτικά Βαλκάνια: Μεταξύ απομόνωσης και ρόλου πρωτοστάτη. Στο Ε. Αθανασοπούλου, Χ. Τσαρδανίδης και Ε. Φακιολάς, (επιμ.) *Η Εξωτερική Πολιτική της Ελλάδας: Επιλογές και Προσδοκίες στον 21^ο Αιώνα*, Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση, 241-300.
- Τσαρδανίδης, Χαράλαμπος και Αστέρης Χουλιάρας (2007). Η Άνοδος και η Πτώση του Ελληνικού Σχεδίου για την Οικονομική Ανασυγκρότηση των Βαλκανίων. Στο Νικόλαος Τζιφάκης και Αστέρης Χουλιάρας, (επιμ.), *Η Διεθνής Αναπτυξιακή Βοήθεια στα Βαλκάνια: Οι Αντιφάσεις της Γενναιοδωρίας*, Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση, σελ. 177-218.
- Armakolas, I., & Triantafyllou, G. (2017). Greece and EU enlargement to the Western Balkans: understanding an ambivalent relationship. *Southeast European and Black Sea Studies*, 17(4), 611-629.
- Panagiotou, R., & Valvis, A. (2014). *How is the sovereign debt crisis affecting Greece's relations with the Balkan countries and Greece's standing in the region? An initial impact assessment*. ELIAMEP, available at: <http://www.eliamep.gr/wp-content/uploads/2014/07/eliamep.pdf> .
- Koppa, M. (2018). The Greek Crisis and Its Repercussions on the Balkan Neighbourhood: The End of the Myth. *International Relations/Uluslararası İlişkiler*, 15(58).
- Βερέμης, Θάνος, Θεόδωρος, Κουλουμπής και Ηλίας Νικολακόπουλος (επιμ.), (1995). *Ο Ελληνισμός της Αλβανίας*. Αθήνα: Ι. Σιδέρης.

Πρόσθετη βιβλιογραφία

- Tzifakis, N. (2022). "EU Enlargement towards the Western Balkans and Greece: The European versus National Preferences Nexus", in Antonis Klapsis (ed.), *Greece and the EU: 40 years of membership*, Utrecht: Eburon, 123-138.
- Panagiotou, R. & Tzifakis, N. (2021). Do Small Powers Retrench? Greece in the Western Balkans during the era of SYRIZA governance, *Southeastern Europe*, 45(1), 64-92.
- Tsardanidis, C. (2015). Greek Foreign Policy: the De-Europeanisation Impact of the Economic Crisis. *Hellenic Studies/Etudes Helleniques*, 23(1).
- Veremis, Thanos (1995). *Greece's Balkan Entanglement*, Athens: Hellenic Foundation for European and Foreign Policy.
- Koktsidis, P., Armakolas, I., Maksimovic, M., & Feta, B. (2014). The Western Balkan EU Accession Process and the Greek Presidency 2014. *Athens: Hellenic Foundation for European and Foreign Policy*.
- Huliaras, Asteris and Charalambos Tsardanidis (2006). (Mis)understanding the Balkans:

Greek Geopolitical Codes of the Post-communist Era. *Geopolitics*, 11(3), pp. 465-483.

Michas, Takis (2002). *Unholy alliance: Greece and Milošević's Serbia*. Texas: Texas A&M University Press.

Βαλντέν, Σωτήρης (2004). *Η Ελλάδα στα Βαλκάνια και τον Κόσμο 1995-2003*. Αθήνα: Θεμέλιο.

Εβδομάδα 11

Σεμινάριο 3: Η ΕΕ ενδιαφέρεται για την ενσωμάτωση ή για τη σταθεροποίηση των Δυτικών Βαλκανίων;*

Βασική βιβλιογραφία

Fakiolas, Efsthathios T. and Nikolaos Tzifakis, (2008). Transformation or Accession? Reflecting on the EU's Strategy Towards the Western Balkans. *European Foreign Affairs Review*, 13(3), pp. 377-398 [διαθέσιμο στο e-class].

Türkes, Mustafa and Göksu Gökgöz, (2006). The European Union's Strategy towards the Western Balkans: Exclusion or Integration?, *East European Politics & Societies*, 20(4), pp. 659-690.

O'Brennan, J. (2014). On the Slow Train to Nowhere-the European Union, Enlargement Fatigue and the Western Balkans. *European Foreign Affairs Review*, 19(2), 221-242.

Richter, S. (2012). Two at one blow? The EU and its quest for security and democracy by political conditionality in the Western Balkans. *Democratization*, 19(3), 507-534.

Börzel, T. A., Dimitrova, A., & Schimmelfennig, F. (2017). European Union enlargement and integration capacity: concepts, findings, and policy implications. *Journal of European Public Policy*, 24(2), 157-176.

Chandler, David (2010). The EU and Southeastern Europe: the rise of post-liberal governance. *Third World Quarterly*, 31(1), pp. 69-85.

Πρόσθετη βιβλιογραφία

Moravcsik, A., & Vachudova, M. A. (2003). National interests, state power, and EU enlargement. *East European Politics and Societies*, 17(1), 42-57.

Noutcheva, G., & Aydin-Düzgit, S. (2012). Lost in Europeanisation: The Western Balkans and Turkey. *West European Politics*, 35(1), 59-78.

Renner, Stephan and Florian Trauner (2009). Creeping EU Membership in South-east Europe: The Dynamics of EU Rule Transfer to the Western Balkans. *Journal of European Integration*, 31(4), pp. 449-465.

Arvanitopoulos, Constantine and Nikolaos Tzifakis, (2009). Enlargement Governance and the Union's Integration Capacity. In Constantine Arvanitopoulos, (ed.), *Turkey's Accession to the European Union: An Unusual Candidacy*. Heidelberg: Springer, pp. 9-19.

Εβδομάδα 12

Σεμινάριο 4: Είναι τα Δυτικά Βαλκάνια η "εξάιρεση στον κανόνα" στη διεύρυνση της ΕΕ;*

Βασική βιβλιογραφία

Αναστασάκης, Όθων (2010). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο εκδημοκρατισμός της Βαλκανικής περιφέρειας. Μεγάλες προσδοκίες, συγκρατημένες επιδόσεις. Στο Ιωάννης Αρμακόλας και Θάνος Ντόκος, (επιμ.), *Από τα Βαλκάνια στη Νοτιοανατολική Ευρώπη: Προκλήσεις και Προοπτικές στον 21^ο Αιώνα*, Αθήνα: Εκδόσεις Ι. Σιδέρη,

σελ. 201-224.

- Freyburg, Tina and Solveig Richter (2010). National identity matters: the limited impact of EU political conditionality in the Western Balkans. *Journal of European Public Policy*, 17(2), pp. 263-281.
- Noutcheva, Gergana (2009). Fake, partial and imposed compliance: the limits of the EU's normative power in the Western Balkans. *Journal of European Public Policy*, 16(7), pp. 1065-1084.
- Richter, S., & Wunsch, N. (2020). Money, power, glory: the linkages between EU conditionality and state capture in the Western Balkans. *Journal of European Public Policy*, 27(1), 41-62.
- Bieber, F. (2011). Building impossible states? State-building strategies and EU membership in the Western Balkans. *Europe-Asia Studies*, 63(10), 1783-1802.
- Vachudova, M. A. (2014). EU leverage and national interests in the Balkans: The puzzles of enlargement ten years on. *Journal of Common Market Studies*, 52(1), 122-138.
- Nikolaos Tzifakis, (2020). The Western Balkans during the Pandemic: Democracy and rule of law in quarantine?, *European View*, 19(2), 197-205.
- Elbasani, A., & Šabić, S. Š. (2018). Rule of law, corruption and democratic accountability in the course of EU enlargement. *Journal of European Public Policy*, 25(9), 1317-1335.
- Linz, J. J., & Stepan, A. C. (1996). Toward consolidated democracies. *Journal of democracy*, 7(2), 14-33.
- Levitsky, S., & Way, L. (2005). International linkage and democratization. *Journal of democracy*, 16(3), 20-34.
- Diamond, L. J., & Morlino, L. (2004). The Quality of Democracy: An overview. *Journal of democracy*, 15(4), 20-31.

Πρόσθετη βιβλιογραφία

- Levitsky, S., & Way, L. (2002). The rise of competitive authoritarianism. *Journal of democracy*, 13(2), 51-65.
- Welzel, C. (2009). Theories of democratization. In C. Haerpfer, P. Bernhagen, R. F. Inglehart, and C. Welzel (eds). *Democratization*. Oxford University Press, 74-90.
- Dahl, R. A. (1984). Polyarchy, pluralism, and scale. *Scandinavian Political Studies*, 7(4), 225-240.
- Geddes, B. (2011). What causes democratization. In R. E. Goodin, (ed.), *The Oxford Handbook of Political Science*. Oxford University Press.
- Lewis, P. G. (1997). Theories of democratization and patterns of regime change in Eastern Europe. *The Journal of Communist Studies and Transition Politics*, 13:1, 4-26.
- Bermeo, N. (2016). On democratic backsliding. *Journal of Democracy*, 27(1), 5-19.

Επιστημονικά Περιοδικά

Στην Ελλάδα τα σημαντικότερα περιοδικά που συστηματικά δημοσιεύουν άρθρα για ζητήματα της Νοτιοανατολικής Ευρώπης είναι τα ακόλουθα: *Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης*, *Τετράδια Πολιτικής Επιστήμης*, *Το Βήμα των Κοινωνικών Επιστημών*, *Αγορά Χωρίς Σύνορα*, *Επιστήμη και Κοινωνία*, *Ιστορικά*, *Το Βήμα των Διεθνών Σχέσεων*, *Φιλελεύθερη Έμφαση*, *Σύγχρονα Θέματα*, *Τετράδια Πολιτικού Διαλόγου*, *Έρευνας και Κριτικής*, *Ευρωπαϊκή Έκφραση*.

Παράλληλα υπάρχει πληθώρα διεθνών επιστημονικών περιοδικών τα οποία αφιερώνουν συστηματικά μέρος της ύλης τους στην περιφερειακή ασφάλεια στη Νοτιοανατολική Ευρώπη. Τα πιο σημαντικά είναι τα εξής: *Balkanologie*, *Communist and Post-Communist Studies*, *Ethnopolitics*, *East European Politics and Societies*, *European Foreign Affairs Review*,

Europe-Asia Studies, European Security, European Security Review, International Peacekeeping, Journal of Balkan and Near Eastern Studies, Journal of Communist Studies and Transition Politics, Journal of Intervention and Statebuilding, Journal of Slavic Military Studies, Mediterranean Politics, Mediterranean Quarterly, Nationalities Papers, New Balkan Politics, Problems of Post-Communism, Romanian Journal of Political Science, Romanian Journal of European Affairs, Southeast European and Black Sea Studies, Südosteuropa, Transition Studies Review, Turkish Review of Balkan Studies, Western Balkan Security Observer. Σε πολλά από αυτά τα περιοδικά υπάρχει ελεύθερη πρόσβαση από το εργαστήριο υπολογιστών του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου μέσω του Hellenic Academic Library Network (HEALink).

Η πιο περιεκτική μηχανή αναζήτησης είναι η επιστημονική βάση δεδομένων του Google: <http://scholar.google.com>

Στους/τις φοιτητές/τριες συνίσταται να παρακολουθούν συστηματικά τις διεθνείς εξελίξεις επικεντρώνοντας την προσοχή τους όχι τόσο στον ελληνικό περιοδικό και ημερήσιο τύπο, αλλά σε διεθνείς πηγές (πχ περιοδικά *Economist* και *Le Monde Diplomatique*, εφημερίδες *International Herald Tribune*, *Le Monde*, *The Guardian* και *The Washington Post* και ειδησεογραφικά δίκτυα *AFP*, *Al Jazeera*, *BBC*, *CNN* και *Euronews*).

Χρήσιμα, εξάλλου, είναι τα τοπικά ειδησεογραφικά πρακτορεία και οι ιστοσελίδες οι οποίες επικεντρώνονται στις εξελίξεις στη Νοτιοανατολική Ευρώπη όπως:

Balkan Insight, <http://www.balkaninsight.com/>

Independent Balkan News Agency, <https://www.balkan.eu.com/>

European Western Balkans, <https://europeanwesternbalkans.com/>

B92, <http://www.b92.net/>

Federal News Agency, <http://www.fena.ba/>

Sarajevo Times, <https://www.sarajevotimes.com/>

Meta News Agency, <http://meta.mk/en/>

Focus Information Agency, <http://www.focus-fen.net/>

KosovaPress, <http://www.kosovapress.com/en/>

Le Courrier des Balkans, <http://balkans.courriers.info/>

Radio Free Europe/Radio Liberty, <http://www.rferl.org/>

Tanjug Agency, http://www.tanjug.rs/index_en.aspx

Transitions Online, <http://www.tol.org/>

Διαδικτυακοί τόποι

Αρκετοί διαδικτυακοί τόποι περιλαμβάνουν χρήσιμες πληροφορίες για ζητήματα περιφερειακής ασφάλειας της Νοτιοανατολικής Ευρώπης. Οι πιο γνωστοί είναι οι εξής:

European Union Institute for Security Studies

<http://www.iss.europa.eu/>

European Centre for Minority Issues

<http://www.ecmi.de/>

European Stability Initiative

<http://www.esiweb.org/>

FRIDE

<http://www.fride.org/>

International Crisis Group (χρειάζεται εγγραφή η οποία, ωστόσο, είναι δωρεάν)

<http://www.crisisgroup.org/>

TransConflict

<http://transconflict.com/>

United States Institute for Peace

<http://www.usip.org/resources-tools>

Βιβλιοθήκες

Οι φοιτητές/τριες προτρέπονται να συμβουλευούνται συστηματικά τη βιβλιοθήκη του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου καθώς και το Συλλογικό Κατάλογο Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (<http://www.unioncatalog.gr/ucportal/>).

Παράλληλα, οι φοιτητές/τριες μπορούν να επισκέπτονται και τις βιβλιοθήκες που εδρεύουν στην Αθήνα και οι οποίες διαθέτουν αξιολογες συλλογές τόμων βιβλίων και περιοδικών για θέματα Νοτιοανατολικής Ευρώπης. Από αυτές, οι πιο σημαντικές είναι οι ακόλουθες:

- Εθνική Βιβλιοθήκη (Πανεπιστημίου 32),
- Βιβλιοθήκη της Βουλής των Ελλήνων (Σύνταγμα),
- Γεννάδειος Βιβλιοθήκη (Σουηδίας 61, Κολωνάκι),
- Βιβλιοθήκη του Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών (Συγγρού 136, στο παλαιό κτίριο),
- Βιβλιοθήκη του Πολιτικού Τμήματος του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Αιόλου 42-44 και Κολοκοτρώνη),
- Βιβλιοθήκη Διεθνών Σπουδών του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Σίνα 14),
- Βιβλιοθήκη του Χαροκοπέιου Πανεπιστημίου (Ελ. Βενιζέλου 70),
- Βιβλιοθήκη του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών (Πατησίων 76),
- Βιβλιοθήκη του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικών Ερευνών (ΕΚΚΕ, Μεσογείων 14-18),
- Βιβλιοθήκη του Ιδρύματος Μεσογειακών Μελετών (Λυκαβηττού 4, Κολωνάκι),
- Βιβλιοθήκη του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης (Πειραιώς 228),
- Βιβλιοθήκη του Βρετανικού Συμβουλίου (Πλατεία Κολωνακίου 17),
- Βιβλιοθήκη της Ελληνοαμερικανικής Ένωσης (Μασσαλίας 22),
- Βιβλιοθήκη του Γαλλικού Ινστιτούτου Αθηνών (Σίνα 31),
- Βιβλιοθήκη του γερμανικού Ινστιτούτου Γκαίτε (Ομήρου 14-16),
- Βιβλιοθήκη της Τράπεζας της Ελλάδος (Πανεπιστημίου 21),
- Βιβλιοθήκη της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος (Αιόλου 86),
- Βιβλιοθήκη του Κέντρου Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών (ΚΕΠΕ, Αμερικής 11),
- Βιβλιοθήκη του Ινστιτούτου Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (ΙΟΒΕ, Τσάμη Καρατάσου 11, Κουκάκι)